

meneti kabátomon keresztül, majd kegyelemmel fel a torkomig, visszaverve kiabálástomat, azóta, állandóan. Tudom, hogy mindegy, hogy élnem nem volt érdemes, megölni engem még kevésbé, és úgylis hiába, mert mama ismert engem, és látott, látott és nézegetett engem sokat, szólított, és szólíthattam – szólíthatnom mindig érdemes.

Én a géppisztoly-zakatolással már nem törődöm, mivel hiábavalóság és üres, tisztára lőszerpocsékolás csak, és keresztülkiabálható. Könnyű tenyérrel kiemelem az egymásra halmozódó végtelen sok történés tengervizéből mamát, mert ha kiemelem, ő folytatja gyönyörű kis veszekedéseit, nem ijed meg ő a feneketlenkedő semmitől, mert roppant okos, egyszerű és kezdeményező, figyelmetlen a zavarosság iránt, nagyon tökéletes, én csak őt, nagy nyugalommal a mamát hirdetem. Akkor is, ha géppisztoly működik, ügyetlenül, szűk szabályai szerint. Nagyon jó dolgom van tehát, mert nekem nem számítanak a visszavonhatatlan kegyetlenkedések, sírva-nevetve énekelek mamáról, általa kényeztetve mindenféle elnyomatásban. A kényszerítő halál alatt nevetgélek, mert megúszom annak könnyörtelenségét. Érzem, hogy jókor ébredek, és jókor alszom el, és mikor megszűnök, nem barbár közöny az, hanem anya szerinti szelídség, ami el nem fogható, deportálhatatlan, lelőni képtelenség, hanem nagy szerencse, üdvívalgás biztosan.

Gottfried Benn

MONDATFŰZÉS

Kurdi Imre fordítása

Az ég, a szerelem és a sír mindenkié,
kár szót vesztegetni rájuk,
a kultúrkör számára mindezt már alaposan feldolgozták.
Ami viszont új, a mondatfűzés kérdése,
és ez igencsak sürgős:
miért fejezünk ki valamit?

Miért rímelünk vagy rajzolunk le egy lányt
közvetlenül vagy tükörkép gyanánt,
vagy firkálgatunk tenyérnyi széles merített papírra
számtalan növényt, fakoronát, falat,
utóbbiakat amint teknőcfejű, kövér hernyók képében
araszolnak iszonyú alacsonyán
bizonyos rendben?

Lefegyverzően megválaszolhatatlan!
Nem a honorárium végett, az biztos,
egysek éhen is halnak közben. Nem,
van valami hajtóerő a kézben,
távírányított, valamiféle hajlama az agynak,
talán egy megkésett üdvöztető vagy totemállat,
formális priapizmus a tartalom számlájára,
nyilván elmúlik majd,
de ma a mondatfűzés
az elsődleges.

„Azon kevesek, akik felismertek belőle valamit” – (Goethe) –
miből is?
Gondolom: a mondatfűzésből.

Michel Foucault

A DISKURZUS RENDJE

Török Gábor fordítása

Észrevétlenül szerettem volna belopakodni mai előadásomba, valamint azokba az előadásaimba is, amelyeket talán hosszú évek során fogok itt tartani. Nem felszólalni akartam, inkább azt szerettem volna, hogy beburkoljon a szó, és magával ragadjon, túl minden lehetséges kezdésen. Szerettem volna azt észlelni, hogy amikor megszólalok, már réges-rég megelőzött egy névtelen hang: így csak tovább kellett volna fűznöm a mondatot, folytatnom, anélkül hogy észrevennék, befészkelnem magam réseibe, mintha csak egy pillanatra elhallgatva jelt adna. Nem volna kezdet tehát, nem tőlem származna a beszéd, csupán véletlen eleme volnék, apró hézag, az elnémulás lehetséges tere.

Szerettem volna, ha mögöttem egy másik hang (amely már régóta beszél, jó előre megkettőzve mindazt, amit mondani fogok) ezt mondaná: „Folytatni kell, nem tudom folytatni, folytatni kell, tehát folytatom, ki kell mondani a szavakat, amíg csak el nem fogynak, ki kell mondani őket, míg rám nem találtnak, és el nem mondanak engem, különös büntetés, különös bűn, folytatni kell, talán már mindez meg is történt, talán már elmondták nekem, talán már elvittek a történetem küszöbére, az ajtó elé, amely a történetemre nyílik, csodálkoznék, ha kinyílna...”^o

Azt hiszem, sokakban él a vágy, hogy ne kelljen elkezdniük a beszédet, legszívesebben mindjárt a diskurzus túloldalán lennének, mert nem akarnak szembeke-
rülni mindazzal, ami a diskurzusban egyedülálló, ijesztő, sőt talán rosszindulatú is.

^o Samuel Beckett: A MEGNEVEZHETTLEN. Magvető, 1987. 541. o.